

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Robbant

a bomba a temesvári színház ügyében és büze megmetyeljezi a kultura légkörét. Hosszas vajudás után az egyedül illetékes faktor megoldotta a temesvári magyar színház ügyét, megállapította az idény tartamát és felelősége teljes tudatában megkötötte a színigazgatóval a szerződést. A színigazgató vállalta a határidőhöz kötött magyar szezont annak ellenére, hogy a megnyitásig mindössze néhány nap állott rendelkezésére. Vállalhatta is, mert hiszen a kolozsvárin kívül egyedül neki volt rendesen megszervezett nagy társulata és már meglevő aradi állomáshelye földrajzi fekvésénél fogva is egyedül volt kapcsolatba hozható Temesvárral. Az erkölcsi, művészi és anyagi garanciákon kívül mindenesetre ezek a szempontok is döntően befolyásolták Temesvár város főpolgármesterét, amikor az aradi színigazgatóval kötötte meg a szerződést. Hogy illetéktelen befolyások és intrikák megkísérlik a helyzet felborítását, már napok előtt köztudomású volt. Köztudomású volt, hogy a kultuszministeriumban megkísérlik olyan bomba elhelyezését, melynek robbanása hivott megakadályozni a temesvári magyar színház zavartalan folytatását. A bomba Minulescu színészeti vezérfelügyelőnek Temesvárra küldött táviratával robbant is. Azt mondja, ez az önintuzus távirat, hogy a Temesvár-aradi színigazgató nem játszhatik egyszerre két helyen. Különösebb meglepetést a hír nem okozott, mert akadtak jóakaratu, a magyar színházügyet ügyét furesa módon szívükön viselő emberek, akik — előre tudták a készülő tervről és azt nem is tartották titokban. A meglepetés így elmaradt és csak a bomba büze okozott kellemetlen és fájó érzést azoknak, akik nem hangzatos frázisokat, vagy éppen büzbombákat puffogatnak a magyar kultura állítólagos érdekében, hanem komolyan és őszintén szívből tudnak örülni mindennek, ami amugy is szorongatott kisebbségi helyzetünkben a magyarság kulturáját szolgálja. Nemesak örülni tudnak, hanem tehetségükhöz képest támogatnak is minden kulturtörékvést és kulturalehetőséget. Akik az ilyen bombavetésnek örülni tudnak, vagy a gánésoskodásban maguk is résztvesznek, nem szolgálói a magyarság ügyének, hanem ellenségei. Hisszük, hogy a kultuszministeriumban illetékes faktorait sikerül meggyőzni álláspontjuk tarthatatlanságáról és a miniszter maga nem fogja dezavualni sem Temesvár város főpolgármesterét, sem Eftimiu vezérfelügyelőt, aki kezdettől fogva a jelenlegi megoldás érdekében érvényesítette befolyását — a miniszter képviselőtében és nevében. Amugy is az volt a látszat, mintha bizonyos helyen el akarták volna gánésolni a magyar színészetet. Ebből a látszathól vád is kovácsolódott. Ha a temesvári színház működését most lehetetlenné teszik, akkor a vád csak megerősítést nyer. Ezt senki nem akarhatja. Azzal a pár emberrel pedig, aki csak saját kárörvendezése kielégítését szolgálja, majd leszámol a magyar közvélemény.

Ujabb letartóztatások a Manoilescu-ügyben

A kormány tagjai ujából foglalkoztak a volt miniszter letartóztatásával és megállapították Bratianu miniszterelnöknek a kamara mai ülésén teendő nyilatkozatát

A nemzeti parasztpárt ellene van minden kalandnak

Bukarest, október 27.

Manoilescu volt miniszter letartóztatása ügyében a kormány tegnap minisztertanácsot tartott és erről ujabb hivatalos kommunikét adtak ki. A hivatalos jelentés megállapítja, hogy a Manoilescu-üggyel kapcsolatban a külföldi sajtóban jórészt hamis hírek terjedtek el, amelyek minden alapot nélkülöznek és a legteljesebb tájékozatlanságot árulják el a helyzetet illetőleg. Manoilescu azért kellett letartóztatni, mert

akciója közvetlen merénylet volt az alkotmányos rend és az állam biztonsága ellen.

A kormány szilárdan el van határozva arra, hogy az állam törvényes rendjét megóvja és minden szükséges intézkedést megtesz mindennemű hasonló kísérlet megakadályozására. A Manoilescu által sajátkezűleg irt okmányok kétségtelen világosságot vetnek a monarchikus rend elleni cselekményekre, amelyeket csupán a hatóságok ébersége tudott megakadályozni. Néhány napon belül valamennyi okmányt faksimilében nyilvánosságra fognak hozni. Tegnap házkutatás volt Manoilescu lakásán, amely alkalommal ujabb iratokat foglaltak le. A bukaresti sziguranca kihallgatásra idézte be Otetelesanu volt közoktatásügyi államtitkárt, Nichifor Crai nic volt kultuszministeri államtitkárt és Giurgiu vezérfelügyelőt. Az Universal szerint a vizsgálatot előmozdította egy chifre-kules felfedezése, amelyet a bünösök külföldi társaikkal való érintkezésükben hasz-

náltak és amelynek segítségével több kompromittáló táviratot betűztek ki.

Bratianu Jonel miniszterelnök lakásán tegnap ujabb minisztertanács volt, amely alkalommal a kormány a Manoilescu letartóztatásával kapcsolatos intézkedésekről tárgyalt. Ezután megállapították a miniszterelnöknek a kamara mai ülésén teendő nyilatkozatát és ezzel valószínűleg az egész kamara ülésének napirendjét is. A lapok szerint a minisztertanácsban Duce a belügyminiszter ismertette a katonai nyomozás eredményét, amely szerint a házkutatás alkalmával chifre-kulesot találtak. Egy második chifre-kulesot is őrzött Manoilescu a lakásán, ezt azonban a letartóztatott politikus felesége még idejekorán elvette.

Megtalálták Lupescu asszonynak anyjához intézett levelét is, amelyben kijelenti, hogy barátja csak formailag távolította el őt Párisból bizonyos politikai célok kedvéért, de távozása nem végleges.

A tegnapi minisztertanácsban résztvett Voinescu Romulusz, a sziguranca vezérigazgatója, továbbá Nicolescu és Saveanu parlamenti elnökök is. Tatarsescu belügyi államtitkár bemutatta a minisztertanácsnak Manoilescu levelét, melyet feleségéhez intézett és amelyben közli, hogy a fogházban jól bánnak vele. A minisztertanács megengedte, hogy a levelet a címzetthez továbbítsák. Bratianu miniszterelnök a parlament mai ülésén fog beszámolni a történt leleplezésről és a kamara üléséig eszközölt

letartóztatásokról. A miniszterelnök hangsúlyozni fogja a kormány szilárd elhatározását, hogy elfojt minden olyan mozgalmat, amely a törvényesen megállapított rend ellen irányul és

fel fogja szóltani a pártvezéreket, fejtsék ki nyíltan álláspontjukat a január 4-iki aktus respektálása tekintetében.

Az Adeverul szerint a nemzeti parasztpárt csupán Manoilescu letartóztatásának jogi indokolása ellen fog panaszt emelni anélkül, hogy a dolog lényegébe is belemenne tekintettel arra, hogy a párt ellene van minden kalandnak. A lap szerint az Averscupárt valószínűleg megtagadja Manoilescu és erre vall, a Politicianak, az Averscuhoz közelálló lapnak, ma cikke. Manoilescunál elkobzott levelek másolatait tegnap elküldték azokhoz a pártvezérekhöz, akikhez a levelek címezve voltak. A Lupta szerint ujabb letartóztatások várhatók.

Néma tüntetés

a pesti egyetemi ifjuság részéről

Budapest, okt. 26.

A budapesti egyetemi ifjuság, amely tudvalevőleg a numerus clausus fenntartása mellett agitál, tegnap este nagybizottsági megbeszélést tartott. A hajnalig tartó ülésen a numerus clausussal foglalkoztak. A gyűlésnek Klebelsberg Kunó gróf kultuszminister tudomására adta levélben, hogy a Turul bajtársi egyesületben viselt dominusi tisztségéről lemondott és visszaküldte jelvényeit is. A nagybizottság megállapodott, hogy ma nyolctagu bizottság utján kéri a kultuszministert, hogy a memorandum átadása előtt megismerhessék a kormány legujabb álláspontját. Az ifjuság a kultuszminister nyilatkozatától teszi függővé további lépéseit. Az eddigi tervek szerint az egyetemi ifjuság pénteken délután négyes sorokban a parlament elé vonul és néma tüntetést rendez. Ugyanekkor tiztagu küldöttség átnyújtja majd Bethlen miniszterelnöknek, Wlassichnak és Zsitvaynak az ifjuság memorandumát. Az ifjusági egyesületek különben rendre és önkuralomra intik az ifjuságot. Tegnap éjszaka elhatározták még azt is, hogy a numerus clausus védelmére ligát alakítanak és erre meghívják az összes keresztény társadalmi egyesületeket. Az előadások a budapesti egyetemen már rendben folynak.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'18. Párisban 15'80

Temesvári magánárfolyamok 1927 október 27-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznemben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkursuson.

Angol font: 798'00—800'00—800'00, dollár: 163'50—163'75—163'00, dinár: 289 külföldi, 284 belföldi, 284 effect, hollandi forint 65'80—66'00—66'00, francia frank: 6'43 6'45—6'50, olasz lira 8'96 8'98—9'00, cseh korona: 4'86 4'87—4'75 osztrák schilling: 23'10—23'20 23'30, német márka: 39'20—39'30 39'50, magyar pengő: 28'65—28'75—28'80, svájci frank: 31'60—31'70—31'80.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 705, rozs 580, takarmányárpa 600, sörárpa 700, ó tengeri 570, új tengeri november—decemberre 430, december—januárra 455, zab 500, burgonya 240, korpa 420, lóhere 43 lei. Irányzat lanyha.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Nyomda: 10

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Mámoreos favágó

tragikus halála a Begában

Temesvár, okt. 27.

Tegnap délben a belvárosi park mellett szolgálatot teljesítő Tomi Száva rendőr észrevette, hogy a Begában egy hulla uszik. Két arra járó munkás segítségével partrahozta és azonnal jelentést tett a rendőrségen. A helyszínén D a u c i u rendőrkomiszárus és P i n t e a Vazul dr. orvos jelentek meg. Megállapították, hogy a hulla egy ötven-ötvenöt év körüli férfi és hogy néhány nap óta lehetett a vízben. A zsebében nem találtak semmiféle igazoló iratot. Az egyik zsebében reszelő volt, melyről Daniciu komiszár arra következtetett, hogy a vízbe fullt ember favágó volt és a reszelőt fűrészesítésre használta. A helyszínére hivatott néhány favágót, akik a hullában csakugyan felismerték Tia János favágótársukat. Elmondták, hogy a múlt héten együtt ittak az egyik gyárvárosi kocsmában Tiával, ahonnan az a Bega mentén indult el a Krizsántelegen levő lakására. Valószínűleg mámoreában beesett a Begába és ott vesztett. A dátum összevág október 19-ikével, amikor — miként megírtuk — egy Müller János nevű munkás a társával a Malom-tér közelében éjjel látott egy fuldokló férfit, de mire segítségére mehettek volna, az illető már elmerült. Tia felesége, aki férje eltűnését szombaton bejelentette a rendőrségen, a hullát szintén agnoszkálta. A holttestet a belvárosi temető halottsházába vitték.

— **Ferdinánd király hagyatékát közös megegyezéssel osztják fel.** Bukarestből telefonálják: A Dimineata jelentése szerint a királyi ház tagjai Mária királyné elnöklése alatt ülést tartottak, amelyen a régenstanács tagjai is résztvettek. Ezen az ülésen Ferdinánd király hagyaték örököseinek megbízottai kijelentették, hogy a hagyatékot közös megegyezéssel osztják fel. Ehez a nyilatkozathoz valamennyi örökös megbízottja hozzájárult.

— **Mocioni fővadászmester Temesvárott.** Mocioni Antal udvari fővadászmester néhány napi tartózkodásra Temesvárra érkezett. A főudvarmester a múlt héten a Retyezát-hegységben időzött, ahol György volt görög király, Teleky gróf és Spiess ezredes részvételével nagy vadászat volt, amelyen hét zergét és egy medvét lőttek le. A vendégek tiszteletére Farkas Ödön, az ottani erdő-kitermelési vállalat igazgatója lakomát rendezett. A vadászat után György volt görög király Olaszországba utazott.

— **A temesvári magyar nők beszámolója.** A temesvári Magyar Nőegylet november 6-án, vasárnap, tartja évi rendes közgyűlését a Józsefvárosi Polgári Körnek az Elite-kávéház fölötti helyiségében. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető elnöki tájékoztató. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztári jelentés. 5. A tisztikar számára a felmentvény megadása. 6. Új tisztikar választása. 7. Esetleges indítványok.

Georgevici főpolgármester rágalmozója

más bíróságnak delegálását kérte a semmitőszéktől

Temesvár, okt. 27.

A temesvári törvényszék egy év előtt két havi fogházra ítélte Gheorghiu Mateit, aki a várostól a zeneiskola épületében könyvkereskedés és lapterjesztés céljaira üzlethelyiséget birt bérben. A helyiséget azonban a város felmondotta, mert arra szüksége volt és Gheorghiu csak hatósági segédlettel lehetett onnan eltávolítani. Kévszel ezután Gheorghiu egy alkalmi röpirat több egymásután következő számában megtámadta Georgevici Lucian dr. főpolgármestert, akit a rágalmozók és becsületsértő kifejezések tömegével illetett. A főpolgármester sajtó útján elkövetett becsületsértésért és rágalmozásért eljárást indított,

amelynek során a temesvári törvényszék mint a sajtóbíró két havi fogházra ítélte Gheorghiu. Vádolt felebezett az ítélet ellen és így került az ügy a temesvári ítélőtábla Fehér Antal tanácsa elé. A tábla előtt Bottez Demeter védő a bukaresti semmitőszék bizonyítványát mutatta be, amely szerint Gheorghiu a semmitőszéktől azt kérte, hogy ügyének tárgyalását vonják ki a temesvári ítélőtábla hatásköréből és az ország más bíróságát delegálják az ügy elbírálására és hogy ebben a kérdésben a semmitőszék legközelebb fog dönteni. A tábla a bemutatott irat alapján elhalasztotta a felebezési tárgyalást, a míg nem válik ismeretessé a semmitőszék döntése.

Bulgária két katasztrófát ért meg

mert egy ügy győzelméhez nem elég annak igazsága

Szófia, október 26.

A bolgár kamara befejezte az ostromállapot elrendeléséről szóló vitát. A vita végén Burov külügyminiszter megállapította, hogy a határmenti merényleteket minden párt elítélte. Az elhangzott megjegyzésekre reflektálva ismételtlen fejtegeti az ostromállapot okait, vázolja Bulgária és Jugoszlávia viszonyát és azt az óhaját fejezi ki, hogy

a jószomszédi viszony minél előbb alakuljon ki. Arra nem gondolatunk — folytatta szavait, — hogy köztünk és más ország közötti kérdéseket fegyveresen rendezzük, mert azért egyetlen párt sem vállalna felelősséget. Szövetségi politikát más

államok oldalán szintén nem folytathatunk, mert a multból megtanulhatuk, hogy egy ügy győzelméhez nem elég annak igazságossága. A multban nem voltunk ilyen belátóak, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Bulgáriának két katasztrófát kellett megérnie. Ilyen uton többé nem haladhatunk.

Burov után Lipcsev miniszterelnök beszélt és kijelentette, hogy az ostromállapot elrendelése bizonyítja, hogy

Bulgária esakis a békeszerződésben látja az állam nyugalmát és aszerint eselekszik.

Aztán szavazásra került a sor. A kamara a kormánypart és a demokrata párt szavazataival elfogadta az ostromállapot rendelkezéseit.

— **A becsületrenddel kitüntetett repülők.** Párisból jelentik: A Nungesser és Coli repülőgép utasait, Costes és Lebrix pilótákat a becsületrend tisztikeresztjével tüntették ki.

— **Politikai okok miatt nem lehet vasuti tisztviselőket áthelyezni.** Bukarestből jelentik: Theodorescu az államvasutak elnökigazgatója nagy fontosságu rendeletet adott ki. A rendelet kiadását az a körülmény tette szükségessé, hogy az utóbbi időkben igen sok állomásfőnököt és magasrangu vasuti tisztviselőt politikai okok miatt áthelyeztek. A rendelet szigorúan meghagyja, hogy a vasuti főnökök áthelyezési jogát a vezérigazgató a jövőben magának tartja fent és minden erre vonatkozó előterjesztést részletes jelentéssel hozzá kell elküldeni. Az eredményes szolgálat érdeke megköveteli, mondja a rendelet, hogy a vasuti állomásfőnökök és a magasrangu tisztviselők szilárd pozícióban érezhessék magukat és lelkiismeretesen láthassák el nehéz szolgálatukat. A rendelet vasutaskörökben nagy megnyugvást keltett.

— **A fővárosi lapok és a belügyminiszter.** Bukarestből jelentik: A bukaresti napilapok és pedig az Adeverul, Argus, Cuvantul, Dimineata, Dreptatea, Indreptarea, La Progres, Lupta, Neamul Romanesc és a Politica igazgatói az Argus szerkesztőségében értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a jövőben a belügyminiszter kérésére nem jelennek meg a belügyminiszteriumban és amennyiben a belügyminiszternek valami közölni valója lenne a sajtó részére, úgy azt írásban juttassa el a szerkesztőségekhez. A megállapodáshoz az Universul, a Viitorul és a L'Independance Roumaine igazgatói nem járultak hozzá.

* **Faragott luszterek, asztali és fali lámpák, modern butordiszek** szobák külföldi mintáknál eredeti tervek szerint készülnek Szánthó László szobrász műtermében, III., Királyutca II. szám.

KERESKEDELMI KIKÖTŐT AKART FRANCIAORSZÁG BUDAPESTEN ÉPÍTENI. Párisból jelentik: Leon Blum a Populairban cikket ír, amelyben szemére veti Millerandnak, hogy annak idején Magyarország érdekében azért támogatta a revíziós törekvéseket, mert remélte, hogy francia érdekeltség bérbe kapja a magyar vasutakat és Budapesten kereskedelmi kikötőt építhet. Most Anglia és Itália a revízió mellett van, azonban Franciaország, amely annak idején elsők ismerte fel a békeszerződések igazságtalanságát, távol tartja magát.

— **Amíg a távirat eljut a címzetthez** — az különösen Temesvárott nagyon hosszadalmas procedura. És hiába a közönség minden panasza, a temesvári postafelügyelőségen a legjogosultabb panasz is süket fülekre talál. Egyik olvasónk táviratot kapott, amely délután hat órákor érkezett Temesvárra. A távirat azonban nem azért sürgöny, hogy azt sürgősen kézbesítsék. Így ezt a délután érkezett táviratot is csak másnap reggel kézbesítették a címzettnék. Nem egyedülálló eset ez, de egyedülálló, hogy egy postafelügyelőség olyan süket legyen a panaszokkal szemben, mint a temesvári.

* **Magyar Agi táncfenoméne a Palace-kávéházban.**

— **Érettségi blankettákat loptak.** Targovisteből jelentik: A targovistei ügyészség országos körözöletet adott ki több diák ellen, akik behatoltak a targovistei liceum udvarára, majd az igazgatói iroda ajtaját felfeszítették és érettségi blankettákat loptak el. A blankettákat ellátták az iskola pecsétjével is. Ezután nyomtalanul eltűntek a városból. Valószínű, hogy a megszökött diákok Erdély felé vették útjukat.

— **Kossuth Lajos-tér.** Budapestről jelentik: A parlament bizottsági ülésén Bethlen miniszterelnök hozzájárult ahhoz, hogy az Országház-teret Kossuth Lajos szobrának leleplezésétől kezdve Kossuth Lajos-térnek nevezzék.

— **Légiforgalom Bulgáriában.** Szófiából táviratozzák: Tegnap indult meg az első légiforgalmi járat Szófia, Ruszesuk és Várna között.

* **Sovkaja és Vinogradoff orosz piruett táncosok a Palace-kávéházban.**

— **Szerencsés út után összeveszték.** Newyorkból jelentik: Levine repülőgépgyáros annak idején abban állapodott meg Chamberlin pilótával, aki vele együtt tette meg az utat az óceánon keresztül a Miss Columbia, hogy az utért huszoneezer dollárt fizet neki. Most, hogy Levine visszatért Amerikába, Chamberlin felszólította, hogy tegyen eleget szerződésbeli kötelezettségének, ez azonban a pénz kifizetését megtagadta. Chamberlin most azt várja, hogy a Miss Columbia, melyet hajón hoznak, visszatérjen Amerikába és azonnal zárlatot kér a gépre.

* **Még csak pár napig látható a Palace kávéház nagyszerű októberi műsora.** A novemberi program szenzációi ezek lesznek: O k á d ó eredeti kínai zsonglőr, aki még eddig nem látott csodás mutatványokat produkál, továbbá Daisy és Molly Swaitung angol énekes táncduó Londonból. Szerződötve Z wei O l d e y s akrobatikus szenzációi. 3 G o n d á s, komikus tánctrió. Ezeket kívül még több attrakció lesz a novemberi slágerműsorban.

* **A Lloyd Tavernában kávéházi árákon étkezhet.** Világvárosi műsor, Szabad parkett-tánc.

Okt. 30—Nov. 6-ig

Szücsipari kiállítás
B u d a p e s t e n .

Féláru utazás.

Igazol-
ványok: **BIRDEV** menetjegy-
irodájában. 1364

Nézzé meg

Frizzo and Simons-t exentrikus táncparodistákat a Royal-kávéházban.

— **Magyarországi képviselő halála.** Budapestről táviratozzák: Horánszky Dezső, a törökszentmiklósi kerület képviselője, aki egyben az Országos Hitelszövetkezet vezérigazgatója volt, ötvennyolc éves korában tegnap éjjel meghalt. A közéletben élénk szerepet játszó férfit szívizélhűdés ölte meg.

Maniu mandátumhoz segíti Jorgát mert meg akarja teremteni az egységes ellenzéki frontot

Bukarest, okt. 27.

A baltii választás megsemmisítése után ismét felvetődött az ellenzéki pártok körében az egységes ellenzéki front megalakításának a gondolata. Valószínű, hogy az egységes ellenzéki front megalakulása elé akadály nem is gördül. Maniu Gyula dr., a nemzeti parasztpárt elnöke, ugyanis Jorga professzornak szeretné juttatni a baltii mandátumot, Jorga ezzel ismét bekerülne a parlamentbe és aktív tevékenységet fejthetne ki az ellenzéki blokkban, sőt annak egyik vezéralakja lenne. Maniu Gyula szemé-

lyes presztizsével hatott Mirtóra, a nemzeti parasztpárt egyik vezéralakjára, hogy ne jelöltesse magát a baltii pótválasztáson és helyét engedje át Jorga tanárnak. Jorga egyébként az utóbbi napok politikai eseményeinek hatása alatt nem idegenkedik már az egységes ellenzéki front gondolatától és valószínű, hogy pártja fuzionálni is fog a nemzeti parasztpárttal. Hogy az egységes ellenzéki blokk megalakulása esetén a kormány milyen álláspontot foglal el, arról még semmiféle hír nem szivárgott ki Bratianu Jonel miniszterelnök környezetéből.

Felépül a katolikus kulturotthon a piarista gimnáziummal szemben elterülő telken

Temesvár, október 26.

Megirtuk tegnap, hogy Temesvárott mozgalom indult meg, amelynek célja egy impozáns katolikus kultúrház építése. Erre a célra a piarista gimnáziummal szemben levő és a Szechenyi-ház hátsó frontjához csatlakozó telek van kiszemelve. Ez a házhely a csanádegyházmegyei katolikus püspökség tulajdonát képezi és már a háború előtt is az volt a rendeltetése hogy egykor ott épüljön fel a katolikus otthon.

A városrendezési terv előírja, hogy ezen a helyen három emeletes palotát kell építeni. A mai néhez és nyomasztó gazdasági viszonyok mellett ez természetesen szinte lehetetlen, mert az építési költségeket a katolikus társadalomnak kell összehozni.

A tervet azonban — mondotta a mozgalom egyik kezdeményezője — már nem lehet tovább előadni és valójában csak neki kell látni a megvalósításához. Remélik, hogy a katolikus társadalom nem vonja ki magát az erre a célra való adakozás alól és lehetővé teszi, hogy egyelőre megépüljön a kultúrház földszintje. Ebben több különböző helyiségen kívül megcsinálnák a nagy előadó termet,

amelyben hangversenyeket, műsoros estéket, műkedvelő előadásokat, ismeretterjesztő felolvasásokat és gyűléseket tartanának. A terem jövedelmével gyarapítanák aztán az építési alapot és remélik, hogy ilyformán néhány esztendőn belül előteremtik a három emeletes palota befejezéséhez szükséges pénzt.

Alig hogy felvetődött az eszme, lelkes katolikus férfiak nyomban összeadták kétezer leit, amely az építési alap magva.

A katolikus népszövetség temesvári csoportja elhatározta, hogy erre az alapra adományokat fogad el, azonkívül műsoros előadásokat rendez. Az első ilyen előadás október 30-án délután öt órakor lesz a piarista gimnázium dísztermében.

Beléptidij ugyan nem lesz, de a rendezőség köszönettel fogad el adományokat, azonkívül pedig a látogatók részére kötelező a műsor megvétele. A műsor keretében Rech Károly Géza gyárvárosi esperesplébános a katolikus férfi a közéletben címmel előadást tart. Simonich Miksa szabaddalú plébános ugyanakkor németnyelvű előadással szerepel. A műsoron azonkívül lesznek különböző énekek, zenezámok és szavalatok is.

— Sikasztó pénztáros. Konstancából jelentik: Mangali városkában az Avram Janču nevét viselő falusi szövetkezett Gherendi Agoston nevű pénztárosa ötszáz ezer lei elszikkasztása után nyomtalanul eltűnt. A hatóságok elrendelték országos körözését.

* Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII., Baross-tér 10.

Forgalmát biztosan csak az
AMITIÉ
rendszerhez való csatlakozással
emeli.

* A Lloyd Taverna szenzációs műsorát okvetlen nézze meg. Nagyszerű vacsora szolid áron.

— Börtönre ítélt cipőkereskedő. Karánsebesről jelentik: A karánsebesi törvényszék most tárgyalta Crau Ernő karánsebesi cipőkereskedő bűnügyét, aki a csalárd uton közel hárommillió leit vett fel különböző karánsebesi bankoktól, majd csődöt jelentett. A törvényszék másfél évi börtönre ítélte Graut. Védője felebbezett az ítélet ellen és a felebbezési tárgyalásig védence szabadlábra helyezését kérte. A törvényszék úgy döntött, hogy kétszáz ezer lei óvadék ellenében Graut szabadlábra helyezi. Az foglalkoztatni fogja a temesvári ítélőtáblát is.

* John-féle gőzmosógépek, takaréktűzhelyek, állandóan égő kályhák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.

ELEG VOLT A HALOGATÁSBÓL. Árisból táviratozzák: A békeligák emezközi szövetségének kongresszusa tegnap véget ért. Két határozati javaslatot fogadtak el. Az egyik a tervezett leszerelési konferencia állandó alogatását kifogásolja és követeli a vállalt kötelezettségek haladéktalan teljesítését, valamint a nemzetközi leszerelési konferenciának 1928-ban való feltétlen összehívását. A másik javaslat pedig a nemzeti fegyverkezések megszüntetését és nemzetközi forum felállítását követeli, amely lehetővé tenné a leszerelési konferencia határozatainak végrehajtását.

— Románia angol kölesöntárgyalásai megszakadtak. Londonból jelentik: Stirbey Barbu herceg volt miniszterelnök, Bratianu Jonel miniszterelnök sógora, Londonba érkezett. Stirbey londoni utazásával kapcsolatban különféle hírek keltek szárnyra. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban a Financial News cáfolja azt, mintha Románia az angol piacra kölesönt keresne, sőt Románia és a Schröder-bankcsoport között megindult kölesöntárgyalások is végleg megszakadtak. A Schröder-bankhoz volt az, amely a Resica-műveknek többmillió dollár kölesönt akart nyújtani. Stirbey londoni tartózkodása tisztára magánjelleggel bír.

* Dobi és Bellák-duo, Edith Ray, a Palace-kávéházban.

— Örült ember a vonaton. Kolozsvárról telefonálják: Tegnap este izgalmas esemény zavarta meg a Nagyvárad felől Kolozsvárra haladó személyvonat utasainak nyugalmát. A vonaton utazott Guth Jenő máramaroszigeti kereskedő, akinek idegeit a rossz üzletmenet és az anyagi gondok annyira megviselték, hogy dühöngő örlötté vált és elmeegyvintézetbe kellett szállítani. Guth végigjárta az egyik kocsis összes fülkéit és végül be tévedt egy szakaszba, ahol csupán egy bécsi artistanő utazott egyedül. Az örült pár percig szótlannul ült a nő mellett, majd rárontott és fojtogatni kezdte. Az artistanő sikoltására berrantak a kocsis többi utasai és nehezen sikerült is a dühöngő embert ártalmatlanná tenni. Az ut további részén megkötözve vitték a kolozsvári elmeegyvintézetbe.

Nézze meg
NILSKAJÁT a Royal-kávéházban.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Nő a brailai bankkrach. Brailából jelentik: A román-görög bank összeomlásával kapcsolatban rovacosolást rendeltek el a görög-román bankkal szoros üzleti összeköttetésben álló Banca Dunarea Romaneascănál. A vizsgálat alkalmával a pénztárban egymillió háromszáz ezer lei hiányt fedeztek fel. A banknak Rapanioti nevű pénztárosát tartóztatták. A vagyonbukott brailai román-görög bank hitelezői tegnap értekezletet tartottak, melyen megállapították, hogy a bank megmentéséhez legalább hétszázötven millió lei szükséges. A hitelezők megtették a lépéseket ennek az összegnek a megszerzésére.

* Ne mulassza el megnézni a Madridi spanyolokat a Palace-kávéházban.

* Női filc- és bársonyalpok legelőnyösebben N. C. Daniel cégnél. Detailelás a gyárépületben József-tér 12.

Színház

A legkisebb Horváth-lány

bájos, életrevaló kis fruska, aki hivatalnokkisasszonynak készül. Jókendét az sem tudta megölni, hogy az ősi vagyon eluszott és a Horváth-kurlián bizony mindennapos vendég a gond. Ez az oka annak is, hogy Ibrányi Berci, a nagyravágyó alispán fia, elkerüli Horváthék házatáját, pedig szerelmes Horváth Sáriba. A legkisebbik Horváth-lány ravasz trükköt eszel ki, mely a családot ismét a régi fényfelővezi és számtalan akadályon keresztül nemcsak a három Horváth-lány megy férjhez, hanem még mindig kívánatos és szép mamájuk is eljegyzését ünnepli a gazdag és előkelő államtitkárral. A miséhez, amelynek szerzőségét Szilágyi László vállalta, Zerkovitz Béla szerzett ismerős zenét. A Budapesten nagy sikert aratott operettel nyitotta meg Szendrey Mihály igazgató az idejtemesvári magyar szent és megállapíthatjuk, hogy az előadás méltó volt a megnyitás ünnepélyességéhez. A kis színpad erősen korlátozott lehetőségei ellenére is olyan rendezésben és olyan előadásban került színre a darab, amely a régi, békebeli színházi esték forró sikereire emlékeztetett. Minden szereplő a helyén volt és olyan ambícióval játszott, mintha első este megakarták volna hódítani a közönséget. És ez a legteljesebb mértékben sikerült is. Sok régi ismerőst is üdvözölhettünk és úgy ők, mint a most bemutatkozott tagok egész estén át a leglelkesebb ünneplés központjában állottak. A címszerepet Lengyel Irén alakította, aki diadalmas szépségének, gyönyörűen csengő hangjának, lebilincselő szeretetreméltóságának és játéktudásának egész arzenálját a siker szolgálatába állította. Betegh Bébi, akit Erdély visszahódított budapesti sikerei színhelyétől, ugyhangban, mint játékban elsőrendű volt. Fekete Irén, ki szintén régi ismerőse a temesvári közönségnek, ezúttal énekes szerepben mutatkozott be és a második felvonásban előadott Herkulesfürdői emlék édes dallamával beigazolta, hogy nemcsak a drámai hősnő szerepkörében tud maradandó sikereket aratni. Szentgyörgyi Mária bájos Horváth-lány volt. Deésy Jenő a szerelmes alispánfiu szerepében nyújtott kiváló alakítást. Olasz Lajos pedig az államtitkár vitte kitűnő elképzelésben színpadra. Kun Dezső az alispán szerepében szintén jó volt. A kacagtató humorról ifjabb Szendrey Mihály, Győző Alfréd és Simon József gondoskodtak, akik három mulatságos figura megjelenítésében megérdemelt zajos sikert arattak. A többi szereplő is méltón egészítette ki a kiváló együtttest. A rendezéért Hetényi Elemért, a zenekar precíz munkájáért Csányi Mihályt illeti elismerés. A színházi est a legforróbb siker jegyében folyt le és nemcsak a szereplők, akik sok nyiltszíni taptot is kaptak, hanem az igazgató sikerét is jelentette. Temesvár ügylátszik végre megkapta azt az igazgatót, akit a sok megpróbáltatást kiállott temesvári közönség megérdemelt.

Heti műsor:

Csütörtökön este félkilencor: A legkisebbik Horváth-lány.

Pénteken este félkilencor: A legkisebbik Horváth-lány.

Szombaton este félkilencor: A legkisebbik Horváth-lány.

Vasárnap: Román előadás.

Berlitz-rendszerű modern nyelvtanfolyamok

román, francia, angol, német, kezdőknek és haladóknak heti 3 órában, este a városi zeneiskolában. Tandíj 300 lei havonként. Beiratkozás:

LÖBL-könyvkereskedésben.
— Telefon 11-60. —

— Az ügyészség Salamon Miksa fogvatartását kívánja. A temesvári ügyészség felfolyamodást adott be Salamon Miksa volt sóhivatali főnök szabadlábrahelyezése ellen. A felfolyamodást a táblai vádtanács legközelebbi ülésén tárgyalja.

Nézze meg

a LUPESCU-triót az utolérhetetlen akrobatákat a Royal-kávéházban.

* Nádasy Magda, a kilenc éves csodaprimadona a Palace-kávéházban.

Ki-égett Rádiócsöveit

kicszeréli

ELECTRON

Szt. György-tér. Püspöki-palota.

1536

Motorkerék pár

javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Nyolcszáz ember

halála egy hajó pusztulásánál

Rio de Janeiro, október 26.

A Principesa Mafalda olasz gőzös az Atlanti óceánon elsüllyedt és utasainak nagy része elpusztult. A katasztrófa Bachia kikötőjének elhagyása után százharminc tengeri mértföldnyire történt. A kilencezerkétszáz tonnas gőzös Genuából jött és ezerhatszáz utast hozott. Ezek közül háromszázat Bachiában partra szállított. Ott ahol a szerencsétlenség történt, a tenger tele van zátonyokkal és szirtekkel. Azonkívül igen sűrű köd is volt a tengeren. Ugylátszik, hogy a hajó nekiment egy zátonynak és kázánrobbanást szenvedett. A gőzös a katasztrófát rádióközölte a tengeren járó hajókkal. Először a Formóza nevű francia hajó érkezett a helyszínére és százhusz utast vett át. Aztán jött az Athena nevű német hajó, majd az Empire angol hajó. Ezek összesen hatszáz utast vettek fedélzetükre. A szerencsétlenül járt utasok között volt Benjamin Gigli világhírű olasz tenorista is. Mikor a hajó süllyedni kezdett, a mentőesolnakokra való jutásért valóságos élet-halál küzdelem volt. Számos mentőesolnak elsüllyedt. A hajótöröttek százával kapaszkodtak a szerteszét uszkáló faalkatrészekbe és gerendákba. Minthogy az eddig érkezett jelentések igen hiányosak, a halottak száma még mindig bizonytalan. Félő, hogy több mint nyolcszáz ember veszett oda.

A temesvári előkelő közönség találkozóhelye a

Kobelt-bar

Csütörtök, szombat, vasárnap órái teadélután táncsal. Szíves pártfogást kér
Friedmann Andor

Kályhák

legolcsóbb gyári áron kaphatók

Deutsch Jakob

II, Str. Dacilor 56 (Fő-utca) Tel.: 601

Ház eladás.

Csene községben egy ipari célokra is alkalmas masszív, kétemeletes

raktárepület jutányos áron eladó.
Érdeklődni lehet a Múmalomban, Timișoara.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lel. Vastag betűvel 4 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 5 lel.

Házasság

Sogornomet ferhez adnam intelligens 30-32 év körüli kereskedő vagy jó allasu uriemberhez. Levelet „Vagyonos” jeligére a kiadóba kerek. (2440)

Nosüine 50 éves volt gazdatiszt. 45 év körüli földbirtokos hölgyek, vidékiek is, vagy jobb iparosnók irjanak kimerítően „Szolid” jeligére a kiadóba. (1563)

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő kislányával vagy hugával, ki a szobaleányi teendőkhöz segédkezik, vidékre november 1-ere gyermektelen házaspárhoz kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. (2406)

Allást keres

Penzár kezelésben jartas intelligens, jorasi hivatalnokno november 1-i beapesre alkalmazást keres. Szives megkeresest „Jó számoló” jeligére a kiadóba. (2435)

Kezdo hivatalnokno bármilyen állást elfogad. Cimét kerek a kiadóba. (2442)

Fiatalemler raktárnóai, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló állást keres. Sz ves megkeresést „Szerény igényu” jeligére a kiadóba kerek. (2443)

Hosszabb irodai gyakorlattal rendelkező magyar, német, román nyelvet beszélő hivatalnokno állást keres. Megkeresest kerek „Törckvó” jeligére a kiadóba. (2446)

Megbízható ugyesebb asszony házvezetőnőnek vagy anyanevelőnek ajánkozik. Vidékre is megy. Ajánlatot kerek „Megbízható” jeligére. (2446)

Lakás

3-4 szobas, kertes lakást az Erzsébetváros elején keresek tavaszra. Ajánlatokat lehetőleg haziaraktól „Család” jeligére a kiadóba kerek. (2437)

Atadnám 2 szobas összes mellékhelyiséges lakasomat jobb házaspárnak. „Modern” jeligére irt levelet kerek a kiadóhivatalba küldeni. (2421)

November 1-re kiadó gyönyörű lakás esetleg lelépés nélkül is. Érdeklődni lehet az erzsébetvárosi Vorosmarthy-utcában levő iskolában. (1535)

Adas-vétel

Eladó 3 arb. üvegfal 8 m ajtóval, szivonyomokut 27 m csövel, 1 és 2 bobméter viztartállyal. Ugyanott egy házhegy bekerítve, gyümölcsfákkal. Piac-tér mellett, kedvező feltételekkel. Beváros, Zápolya-utca 6, fidsz. 31 (2149)

Eladó koncertterem becsi gyártmány. Cim a kiadóban. (2431)

Jókarban levő gyermekkosci, Eka gyártmányu, megvételre kerestetik. Cim a kiadóba kerek. (2449)

Finom es johangu zongora elcsereendő ebédloberendezésért vagy kisebb autóért. Ajánlatot „Csereuzlet” jeligére a kiadóba kerek. (2450)

Családi ház a Turulgyár közelében, 2 szoba, konyh, mellékhelyiségekkel es kerttel olcsón eladó. Ugyanott egy Singer karika-hajós varrógép kapható. Cim a kiadóhivatalban. (1567)

Különtéle

Betarsulne jólmenő borbélyüzletbe vagy más vállalatba. Ajánlatokat „Üzletember” jeligére a kiadóba. (2452)

Féfi es női ferneremüvarrast nagyon olcsón vállalok. Cim a kiadóban. (2453)

M O Z I

Belvárosi mozi:

Csütörtök és péntek okt. 27, 28.

Gyárvárosi mozi:

szombat és vasárnap, okt. 29, 30.

Mehalai mozi:

:- Kedd (November 1.) :-

RIN-TIN-TIN

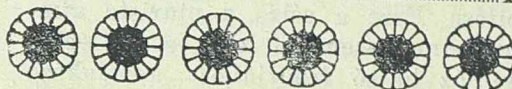
a hős.

Megható dráma, amelyben a rokon-szenves négy lábú művész mint oltalmazó, mentő és mint igaz hős újból fellép. Meggrázó jelenetek, harcok a szakadék szélén élet-halálharcok és végül: győzelem és boldogság.

Monopol: Dorian-Film Oradea-Mare.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap: d. e. 11, d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor

Modern

háromszobás lakást

keresek

december hó elsejével. Lehetőleg az Erzsébetvárosban.

Ajánlatokat kerek „Abszolút modern lakás” címen a kiadóhivatalba. (1566)

Józsefvárosban,

vasutállomás közelében,
egyszobás-konyhás

lakás átadó

Cim a kiadóban.

(1417)

Adalbert Juhász, Jimbolia

Sueursala: Timișoara, Str. Bonnaz 20

Üzletmegnyitás

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok
írógépek, írógépalkatrészek és hozzávalók.

Kitünő minőség
Legolcsóbb árak
Szolid kiszolgálás!

Részletfizetés!

Ház helyek

hosszu részletre közvetlen a
Petőfi csárda mögött

teltünően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)

Ugyanott téglá is kapható.

Férfi-, fiu-, gyermek-

ruhák

raglánok, télikabátok, iskolai

uniformisok

a legolcsóbbak

és legjobbak

Hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett

TOFFLER MODELLHÁZ

BELVÁROS, STR. ALBA IULIA 7.

Nőikabátok

bécsi divat, elsőrangú kidolgozás, nem gyári, hanem kézimunka

igen olcsó.

Nőikalapok

legújabb divat, eredeti modellek, valamint

kézitáska, kendő

etc. minden női divatcikkek,

legolcsóbbak

csakis

Wilhelmnél,

a Józsefvárosban, a Máriaszoborral szemben.

Mindennap 5 órától kezdve koncert.

Felelős szerkesztő: VUCHETICH ENDRE dr.

HELICON-nyomda, Timișoara.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.